

ACC. N:R M 7481: 1-13.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: .....

XXXXX Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fru Maria Kristensson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

Adress: Ålderdomshemmet, Höganäs. Födelsedag: 23/12

Nyåret.	s. 1.
Trettondagen - stjärngoðsar.	s. 2.
Vårfrudagen.	s. 3.
Fastlagen.	s. 4.
Påskan.	s. 5.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 6.
Pingst.	ms. 7.
Midsommar.	s. 8.
Mårten.	s. 9.
Lucia.	s. 10.
Mikaeli marknad.	s. 11.
Julen.	s. 12.
Vättar.	s. 13.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R.

7481 : 1.

Landskap: S k å n e ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e ..... Adress: .....
~~Söcken:~~ H ö g a n ä s S t a d . ..... Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1849 ..... i Väsbym

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nyåret.

-Till nyåret hade vi liksom vid julen gröt och fisk.
Nyårsgåvor förekom också i äldsta tid, fastän det försvann.

ACC. N:R

Me. 7481:2.

Landskap: S k å n e ..... Upptecknat av: Walter Welin.....
Härad: L u g g u d e ..... Adress: .....
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . ..... Berättat av: Maria Kristensson.....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1849 ..... i Väsby.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trettondagen. / Stjärngossar.

-När jag var ung såg jag stjärngossar ute på Sandflyget. Det var 10-12, som voro utklädda, och granna. De hade flaggor och spel^{*)} med sig. De hade dessutom stjärna med sig, som de tände. Så sjöng de samt fick pengar. Jungfru Maria var med och bar en figur, som föreställde Jesusbarnet. Maria gick runt och bar barnet samt sjöng. Jag var väl en 8-9 år då jag såg detta. Jag minns att de voro inne hos Sjöbergs ute vid Sandflyget. Min far var målare. De gick också in till patron Wedje. De som fick vara med betraktades med vördnad, ty det var storättat att få tillhöra sällskapet. Sjöberg övade gruvans folk, det minns jag. De hade svenska flaggor på stänger, det minns jag också.

*) =musik.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7481:3.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

xSöken: H ö g a n ä s S t a d .

Berättat av: Maria Kristensson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vårfrudagen

skulle vi lägga oss vid dagsljus. Man sa' "Tredje torsdagen i
Tor bär tranan ljus till vår jor' " Däremot har jag aldrig hört
att tranan kom med godsaker eller knackade på fönsterrutan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7481:4

Landskap: S k å n e   Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e .   Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d .   Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941   Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fastlagen.

-Då slog karlarna katten ur tunnan. Självt har jag aldrig varit med, men en gång såg jag, att de hade ljus i tunnan. Men det förekom också att de hade en flaska, det såg jag. På tisdagen åt vi hembakta bullar med mjölk.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7481:5

Landskap: S k å n e   Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e   Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d .   Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941   Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Påskan.

Vid påskan förekom äggrullning ute på gatorna. Äggen färgades med kaffesump, lökskal, hundkex och köpta färger. Uttrycket dymmeln var känt: vita tisdag, dymmelonsdag etc. På skärtorsdagen roade vi oss med upptåg med kvastar. På långfredagen skulle man var hemma i lugn och ro. Då voro människorna svartklädda, och det flaggades på halv stång.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7481:6.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Söcken~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-Då sjöng vi maj i by. Även stora gick förr och sjöng. Förr var det mera högtidligt, nu är det mest småbarn. Vi fick alltid ägg eller pengar, och när vi gick hem, satte vi oss vid en dikesren och delade äggen. Det kunde ibland hända, att vi kom i gräl. En del drack mäg i benen, både damer och herrar, men det var bara de vuxna och liksom litet finare. Det var däremot mest pojkar och de lägre klasserna som sjöng maj i by. Sven Äppler sjöng hela våren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

Ma. 7481:7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Luggude Adress:
*Söcken: Höganäs Stad. Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pingst.

-Åt ni då pingstgröt?

-Aldrig. Men vi for ut till Haga pingstdagen. Alla bönder voro då körandes där med drängar och pigor och fint folk. De hade haft en offerplats där förr, och domarsäten fanns kvar. Det talades om "Haga stenar". När bönderna kom där upp, voro de alldeles "förkörda". Drängarna sökte hjälpa mororna så gott de kunde. De satte sig ned med sina korgar. Rätt vad det var blev husbonden på kulan. Bönderna blevo "goa och glada", så att de kastade pengar åt småpojkar i gräset. Det gick några timmar. Så hade de ätit och druckit. Så var det tid att köra hem igen. Kvinnorna började bli "kea" och mannarna började smågräla. Pojkarna blevo osams om töserna. Närmare kväll körde de hem. Där var ingen riktig landsväg då och de körde backe upp och backe ner. Det gick så att det ven om det. De klädde alltid hästar och vagnar med grönt.

-Lövade ni också inomhus?

-I äldsta tid gjorde vi det alltid. Men något grönt satte vi aldrig särskilt om sängarna - det har jag inte hört talas om ens. Men vi lovade alltid vid pingst liksom också vid mid-sommar.

-Förekom pingstbrudar?

-Nej, inte här uppe.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

No. 7481:8

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Luggude Adress:
Söken: Höganäs Stad. Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midsommar.

-Midsommar firades med dans och glädje. Vi tog då ut till skogarna, till Sandflyget eller till Tivoli när det kom till. Jag minns hur vi själva klädde stängen gemensamt. En pojke spelade harmonika. I toppen på vår majstäng satt en svensk flagga. I Tivoli hade de mycket större stänger. I Gruvgården fanns förr också en stor stäng, som folket vid Bolaget reste. Alla fick dansa vid majstängerna som hörde till Bolaget. Carl Moberg spelade bl.a. vid en stor ek, där de hade gjort en stol i eken. Vid midsommar och lördagskvällarna satt han och spelade där. Han for för resten sedan till Amerika. Han vände bak och fram på allting. Hansa' t.ex. att han skulle hem och ta sig ett par stekta kokta ägg till frukost. "Hade jag inte haft min rygg, så hade jag varit i Amerika" var hans populäraste uttryck. Alltnog, på midsommarnatten skulle vi plocka nio sorters örter, som vi skulle lägga under huvudkudden, så skulle vi få se vilken som skulle bli vår tillkommande man. Vi drömde då om honom. Vi brukade också baka pannkakor. Alla tre, som voro med om det, skulle hålla i skaftet, alla tre skulle vispa, alla tre skulle ta salt, som var den viktigsate ingrediensen, alla tre skulle lägga en smörklick i, alla tre skulle vända pannkakan. I bästa fall drömde vi då att en herre kom och gav oss vatten, och han skulle bli vår fästman.

-Förekom eldar?

-Nej, men vi kunde se sådana i Danmark.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7481:9

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Wejin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Maria Kristensson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

Mårten

firades med anka eller gås. Lutfisk ersatte ibland också gås.
Hade man lutfisk, så hade man inte gås. Endast det ena förekom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7481:10

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

~~Socken:~~ H ö g a n ä s S t a d. Berättat av: Maria Aristensson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

Lucia

firades inte alls i äldsta tid.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7481:11

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Soeken:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mikaeli marknad .

I min ungdom var Tivoli åker och äng. Vid Tivoli hade de då tält, cirkus och allt sådant. De uppträdande förde emellertid sådant oljud, att de fick flytta ned till biografen vid Arnbergs. På marknaderna såldes karameller och ett slags trädockor, som alla fästmän köpte till sina flickor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7481:12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Luggude Adress:
 Socken: Höganäs Stad. Berättat av: Maria Kristensson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen.

-Till julen bakades alltid hemma eller i Bolagets bagerier. Där vi bodde var emellertid ugn, så vi kunde baka hemma. Vi bakade stora kakor sursött bröd, grovt bröd samt sött bröd. Dessutom också kaffebröd. Bolaget hade eljest tre stycken bagerier vid Allégatan. På Nedre fanns också bakugn. Det slaktades också i hemmen, och stora grisar sågs ofta hänga utanför på väggarna. Dock slaktades inte på någon bestämd dag utan när de voro färdiga. Slakten ägde för det mesta rum i oktober.

-Hade ni julgran?

-Ja då. De såldes på torget och kom från Småland och Halland. Julljusen stöpte vi hemma men de kulörta, som vi hade i granen, köpte vi.

-Och julklapparna, hur hade ni det med dem?

-De kastades in. I äldsta tid förekom även utklädda tomtar.

-Och julmiddagen, varav bestod den?

-Fisk, potatis, senap. Därtill gröt. Vi fick själva ta smör i den stora julakannen. Vid julen var alltid lagt grönt kring den. På julafton skulle far alltid ha en snaps. Skinka förekom aldrig hemma hos oss, inte heller långkål, fast att jag vet att sömliga hade det. Man gömde i allmänhet skinkan till sommaren. Julgranen stod alltid vid bordsändan.

-Förekom julhögar?

-Nej.

-Julhalm på golvet?

-Nej. Det enda som vi hade var hackat enris.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7481:13.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welih
Härad: L u g g u d e Adress: _____
Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Maria Kristensson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1849 i Väsby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vättar

har jag själv sett hos Sjöbergs. Jag såg att de voro livs
levande samt att de voro gråa. Vi fick inte skrämja dem och
inte heller slå ut varmt vatten. De satt i regel under stolen.

Skriv endast på denna sida!